MANTIK Mantık M.Ö
IV. Yy da Aristo tarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantığın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardırfdsfsdfdsf. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa “doğru”, uygun değilse “yanlış” tır. Örnek:Kar beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. “Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır”, yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(A∧~A) olarak gösterilir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin ‘hiçbir insan yalancı değildir’,demesi, kabul edilemez. Ya da siyah bir tahtayı MANTIK Mantık M.Ö
IV. Yy da Aristo tarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantığın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa “doğru”, uygun değilse “yanlış” tır. Örnek:Kar beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir MANTIK Mantık M.Ö
IV. Yy da Aristo tarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantığın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa “doğru”, uygun değilse “yanlış” tır. Örnek:Kar beyazdır MANTIK Mantık M.Ö
IV. Yy da Aristo tarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantığın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa “doğru”, uygun değilse “yanlış” tır. Örnek:Kar beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. “Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır”, yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(A∧~A) olarak gösterilir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin ‘hiçbir insan yal MANTIK Mantık M.Ö
IV. Yy da Aristo tarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantığın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının

gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa “doğru”, uygun değilse “yanlış” tır. Örnek:Kar beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. “Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır”, yani A, A dır. IV. Yy da Aristo tsdadsadsaarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantıdsadsğın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bifdsfdsfsdlgi doğrusu, yargının gdsadafdgfdgfdggsdasdgerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa “doğru”, uygun değilse “yadnlış” tır. Örnek:Kardsadas beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır.frsdfdxf3432f Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: sadasBütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri)sadas: -Özdefdsfdsşlik:Bu ilkefsdfdsfsd, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. “Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır”, yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(A∧~A) olarak gösterifdggvlir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin ‘hiçbir insan yalancı değildir’,dedfgdsmesi, kabul edilefcdgfdmez. Ya da siyah bir tahtayı hem siyah hem beyaz kabul edemeyiz. -Üçüncü halin fsd: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamazgfdgfdf. Bir şey ya doğrudur, ya da yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sebebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki öncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürütme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi “o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla” gibi kelimelerle başlar. Örnek: Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür. sadsadnun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa “doğru”, uygun değilse “yanlış” tır. Örnek:Kar beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. “Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır”, yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(A∧~A) olarak gösterilir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin ‘hiçbir insan yalancı değildir’,demesi, kabul edilemez. Ya da siyah bir tahtayı hem siyah hem beyaz kabul edemeyiz. -Üçüncü halin imkansızlığı: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamaz. Bir şey ya doğrudur, ya da

yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sebebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki öncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürütme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi "o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla" gibi kelimelerle başlar. Örnek: Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür. ancı değildir',demesi, kabul edilemez. Ya da siyah bir tahtayı hem siyah hem beyaz kabul edemeyiz. -Üçüncü halin imkansızlığı: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamaz. Bir şey ya doğrudur, ya da yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sebebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki öncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürütme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi "o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla" gibi kelimelerle başlar. Örnek: Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür., yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. "Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır", yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(AΛ~A) olarak gösterilir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin 'hiçbir insan yalancı değildir',demesi, kabul edilemez. Ya da siyah bir tahtayı hem siyah hem beyaz kabul edemeyiz. -Üçüncü halin imkansızlığı: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamaz. Bir şey ya doğrudur, ya da yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sebebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki öncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürütme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi "o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla" gibi kelimelerle başlar. Örnek: Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür., yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyledsadsadsadasd uygunluğunun şartıdır. "Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır", yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(AΛ~A) olarak gösterilir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin 'hiçbir insan yalancı değildir',demesi, kabul edilemez. Ya da siyah bir tahtayı hem gfsdgfdgfdgfdgrgwesgsdfdfsde2e23e1qsda

vfdvsadasd dsadsfs df sddsiyah hem beyaz kabul edemeyiz. -Üçüncü halin imkansızlığı: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamaz. Bir şey ya doğrudur, ya da yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sesadasdasbebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki öncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürütme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi "o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla" gibi kelimelerle başlar. Örnek: Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür. hem siyah hem beyaz kabul edemeyiz. -Üçüncü halin imkansızlığı: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamaz. Bir şey ya doğrudur, ya da yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sebebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki dwesdsadasdassffsdfsdfefdsfetedrfewfreöncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürüfdsfsdtme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi "o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla" gibi kelimelerle başlar. Örnek: Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür. Çfsdfdsfsdfıkarım (Akıl Yürütme) Çeşitleri: 1. Tümevarım (Endüwsdfewsfewsfewsfewsdfsdksiyon) 2. Tümdengelim (Dedüksiyon) 3. Analoji Tümevarım: Özelden genele varmaktır. Ahmet çalışsa başarır Mehmet çalışırsa başarır Öğrenciler çalışırlarsa başarırlar Demir ısıtılınca genleşir Bakır ısıtılınca genleşir Kalay ısıtılınca genleşir Madenler ısıtılınca genleşir Tümdengelim: Genel bir önermeden özele varmaktır. Aristo'nun en çok önem verdiği akıl yürütme şeklidir. Bütün ağaçlar güzeldir. Meşe bir ağaçtır. O halde meşe güzeldir. Analoji: İki öncül arasındaki benzerliğe fsdfsdfsdfsdfsd dayanarak, biri hakkında verilen yargıyı diğeri hakkında sadasdsa vermektir. Istanbul da Ankara da büyükşehirdir. Istanbul'da hava kirliliği vardır. O halde Ankara'da da hava kirliliği vardır. MANTIK Mantık M.Ö IV. Yy da Aristo tarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantığın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa "doğru", uygun değilse "yanlış" tır. Örnek:Kar beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. "Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır", yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(A∧~A) olarak gösterilir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin 'hiçbir insan yalancı değildir',demesi, kabul edilemez. Ya da siyah bir tahtayı hem siyah hem beyaz kabul edemeyiz. Üçüncü halin imkansızlığı: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamaz. Bir şey ya doğrudur, ya da

yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sebebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki öncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürütme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi "o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla" gibi kelimelerle başlar. Örnek: 2 Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür. Çıkarım (Akıl Yürütme) Çeşitleri: 1. Tümevarım (Endüksiyon) 2. Tümdengelim (Dedüksiyon) 3. Analoji Tümevarım: Özelden genele varmaktır. Ahmet çalışsa başarır Mehmet çalışırsa başarır Öğrenciler çalışırlarsa başarırlar Demir ısıtılınca genleşir Bakır ısıtılınca genleşir Kalay ısıtılınca genleşir Madenler ısıtılınca genleşir Tümdengelim: Genel bir önermeden özele varmaktır. Aristo'nun en çok önem verdiği akıl yürütme şeklidir. Bütün ağaçlar güzeldir. Meşe bir ağaçtır. O halde meşe güzeldir. Analoji: İki öncül arasındaki benzerliğe dayanarak, biri hakkında verilen yargıyı diğeri hakkında da vermektir. Istanbul da Ankara da büyükşehirdir. Istanbul'da hava kirliliği vardır. O halde Ankara'da da hava kirliliği vardır. [Liste Başlığı] [Yazmaya hazırsanız, bir metin satırını seçin ve kendi metninizle değiştirmek için yazmaya başlayın.] 3 • [Başlığa mı ihtiyacınız var? Giriş sekmesindeki Stiller galerisinde, istediğiniz başlık stiline dokunun.] • [Bu stile Liste Madde İşareti denir.] 4 MANTIK Mantık M.Ö IV. Yy da Aristo tarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantığın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa "doğru", uygun değilse "yanlış" tır. Örnek:Kar beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. "Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır", yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(A∧~A) olarak gösterilir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin 'hiçbir insan yalancı değildir',demesi, kabul edilemez. Ya da siyah bir tahtayı hem siyah hem beyaz kabul edemeyiz. -Üçüncü halin imkansızlığı: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamaz. Bir şey ya doğrudur, ya da yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sebebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki öncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürütme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi "o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla" gibi kelimelerle başlar. Örnek: Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür. Çıkarım (Akıl Yürütme) Çeşitleri: 1. Tümevarım (Endüksiyon) 2. Tümdengelim (Dedüksiyon) 3. Analoji Tümevarım: Özelden genele varmaktır. Ahmet çalışsa başarır Mehmet çalışırsa başarır

Öğrenciler çalışırlarsa başarırlar Demir ısıtılınca genleşir Bakır ısıtılınca genleşir Kalay ısıtılınca genleşir Madenler ısıtılınca genleşir Tümdengelim: Genel bir önermeden özele varmaktır. Aristo'nun en çok önem verdiği akıl yürütme şeklidir. Bütün ağaçlar güzeldir. Meşe bir ağaçtır. O halde meşe güzeldir. Analoji: İki öncül arasındaki benzerliğe dayanarak, biri hakkında verilen yargıyı diğeri hakkında da vermektir. Istanbul da Ankara da büyükşehirdir. Istanbul'da hava kirliliği vardır. O halde Ankara'da da hava kirliliği vardır. MANTIK Mantık M.Ö IV. Yy da Aristo tarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantığın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa "doğru", uygun değilse "yanlış" tır. Örnek:Kar beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise, yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. "Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır", yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(A∧~A) olarak gösterilir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin 'hiçbir insan yalancı değildir',demesi, kabul edilemez. Ya da siyah bir tahtayı hem siyah hem beyaz kabul edemeyiz. -Üçüncü halin imkansızlığı: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamaz. Bir şey ya doğrudur, ya da yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sebebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki öncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürütme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi "o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla" gibi kelimelerle başlar. Örnek: Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür. Çıkarım (Akıl Yürütme) Çeşitleri: 1. Tümevarım (Endüksiyon) 2. Tümdengelim (Dedüksiyon) 3. Analoji Tümevarım: Özelden genele varmaktır. Ahmet çalışsa başarır Mehmet çalışırsa başarır Öğrenciler çalışırlarsa başarırlar Demir ısıtılınca genleşir Bakır ısıtılınca genleşir Kalay ısıtılınca genleşir Madenler ısıtılınca genleşir Tümdengelim: Genel bir önermeden özele varmaktır. Aristo'nun en çok önem verdiği akıl yürütme şeklidir. Bütün ağaçlar güzeldir. Meşe bir ağaçtır. O halde meşe güzeldir. Analoji: İki öncül arasındaki benzerliğe dayanarak, biri hakkında verilen yargıyı diğeri hakkında da vermektir. Istanbul da Ankara da büyükşehirdir. Istanbul'da hava kirliliği vardır. O halde Ankara'da da hava kirliliği vardır. xdxczxcxzc MANTIK Mantık M.Ö IV. Yy da Aristo tarafından kurulan bir bilimdir. Mantık, doğru düşünmenin kurallarını gösteren normatif bir bilimdir. Mantığın konusu akıldır ve mantık bilimlere yol gösterir. ***Doğrunun iki boyutu vardır. Bilgi doğrusu ve mantık doğrusu. Bilgi doğrusu, yargının gerçeğe olan uygunluğudur. Yargı gerçeğe uygunsa "doğru", uygun değilse "yanlış" tır. Örnek:Kar beyazdır, yargısı doğru Kar mavidir, yargısı yanlıştır. Mantık doğrusu ise,

yargının düşünme ilke ve kurallarına uygunluğudur. Yargının birbirleriyle tutarlılığına bakılır. Örnek: Bütün öğrenciler çalışkandır. Vazo bir öğrencidir. O halde vazo çalışkandır. Mantık İlkeleri(Aklın ilkeleri): -Özdeşlik:Bu ilke, düşüncenin kendi kendisiyle uygunluğunun şartıdır. “Bir şey ne ise odur.Her şey kendisinin aynıdır”, yani A, A dır. A→A -Çelişmezlik: Bir şey aynı anda zıddıyla birlikte bulunamaz. Diğer bir değişle hem var hem yok olamaz. Aynı anda hem kendisi hem de kendisinden başka bir şey olamaz. Sembolik olarak ise ~(A∧~A) olarak gösterilir. Örnek: Bazı insanlar yalancıdır, diyen birinin ‘hiçbir insan yalancı değildir’,demesi, kabul edilemez. Ya da siyah bir tahtayı hem siyah hem beyaz kabul edemeyiz. -Üçüncü halin imkansızlığı: Bir şey ya A dır ya da A değildir. Başka bir şey olamaz. Bir şey ya doğrudur, ya da yanlıştır,başka bir şey olamaz. Bir insan ya diridir, ya da ölü. Başka bir şey olamaz. Yeter-sebep İlkesi:Her olayın bir sebebi vardır, sebepsiz hiçbir şey olmaz. AKIL YÜRÜTME(Çıkarım): İki öncülden bir sonuç çıkarma işlemine akıl yürütme adı verilir. Ya da bilinenlerden hareket edilerek bilinmeyenleri bulma işlemidir. İki öncül ve bir sonuçtan oluşur. Sonuç önermesi “o halde, öyleyse, demek ki, dolayısıyla” gibi kelimelerle başlar. Örnek: Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür. Çıkarım (Akıl Yürütme) Çeşitleri: 1. Tümevarım (Endüksiyon) 2. Tümdengelim (Dedüksiyon) 3. Analoji Tümevarım: Özelden genele varmaktır. Ahmet çalışsa başarır Mehmet çalışırsa başarır Öğrenciler çalışırlarsa başarırlar Demir ısıtılınca genleşir Bakır ısıtılınca genleşir Kalay ısıtılınca genleşir Madenler ısıtılınca genleşir Tümdengelim: Genel bir önermeden özele varmaktır. Aristo’nun en çok önem verdiği akıl yürütme şeklidir. Bütün ağaçlar güzeldir. Meşe bir ağaçtır. O halde meşe güzeldir. Analoji: İki öncül arasındaki benzerliğe dayanarak, biri hakkında verilen yargıyı diğeri hakkında da vermektir. Istanbul da Ankara da büyükşehirdir. Istanbul’da hava kirliliği vardır. O halde Ankara’da da hava kirliliği vardır.dsadsadawfhgvcbbc